

Innehåll

Verksamhet	3
Prioriterade mål	3
Prioriterat mål 2024: Granskning av årsräkningar	3
Internkontroll.....	6
Ekonomi	7
Drift	7
Personal	9
Bilaga 1 – Uppföljning av internkontroll	10

Verksamhet

Överförmyndarnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt föräldrabalken, lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn och vad som i övrigt i lag eller annan författning sägs om överförmyndarnämnd. Överförmyndarnämndens verksamhet är en kommunal och obligatorisk tillsynsmyndighet.

Uppdraget består i huvudsak i att verka för att barn och vuxna personer som företräds av någon annan, en så kallad ställföreträdare, inte ska drabbas av rättsförluster. Genom sitt uppdrag ska nämnden bidra till en mer hållbar vardag och skydda personer som inte själva kan ta vara på sina rättigheter eller sköta sin ekonomi. I uppdraget ingår också att utreda behov av god man eller förvaltare samt att rekrytera och utbilda dessa ställföreträdare.

Arbetsuppgifterna utförs av en gemensam förvaltningssamverkan mellan Alingsås, Lerums och Ale kommuner. Enheten består för närvarande av 8,5 årsarbetstider fördelade på enhetschef, sju handläggare, varav en jurist, samt en administratör.

Under 2024 anslöt Ales överförmyndarverksamhet till samverkan. Inför och i samband med flytten utökades personalgruppen både tillfälligt för att klara flytten med så liten påverkan som möjligt och tills vidare. Själva övergången gick därför smidigt med minimala effekter på handläggningstiderna. I övrigt har 2024 varit ett år i digitaliseringens tecken. Under året har flera nya e-tjänster lanserats, verksamheten anslöt till digital brevlåda, landade i att beställa ett nytt system för att hantera rekryteringen av ställföreträdare, utarbetade ett samarbete med en lokal bank för att ställföreträdare ska kunna göra ärenden helt digitalt, gick över till att ha samtliga nya handlingar digitalt i verksamhetssystemet och började även titta på att skapa ett digitalt kunskapstest för att minska administrationen kring det.

Prioriterade mål

Överförmyndarnämnden har satt fyra egna mål för verksamheten avseende granskning av årsräkningar. Granskning av ställföreträdarnas årliga redovisning är det främsta verktyget i nämndens tillsyn. Målet har ingen koppling till kommunfullmäktiges indikatorer, men har bedömts vara avgörande för att nämnden ska uppnå lagkraven avseende sitt tillsynsuppdrag. Målet har en tydlig koppling till väsentlighets- och riskanalysen, där risken att enskilda drabbas på grund av förskingring och bedrägligt beteende hos ställföreträdare har det högsta riskvärdet.

En bieffekt av målet är också att ställföreträdare får snabb återkoppling på sin redovisning och i förekommande fall också erhåller arvode avseende föregående år. Detta är en viktig förutsättning för att kunna rekrytera och behålla ställföreträdare med rätt kompetens.

Prioriterat mål 2024: Granskning av årsräkningar

Under 2024 var den genomsnittliga granskningstiden för en årsräkning 10,6 veckor att jämföra med 15,3 veckor föregående år. En förbättring på 31 %. Endast elva årsräkningar hade en handläggningstid överstigande sju månader, där de två som tagit längst tid var klara

efter 36 veckor, vilket motsvarar lite drygt åtta månader. Det motsvarar en minskning med 68 % i antal årsräkningar som tagit mer än sju månader att granska.

Överförmyndarnämndens mål 1: 80 % av alla årsräkningar som har inkommit i tid ska vara färdiggranskade i slutet av juni 2024

Bedömning: Helt uppfyllt

Koppling Agenda 2030: Mål 16 – Fredliga och inkluderande samhällen

Indikator: Andel årsräkningar som kommit in i rätt tid som granskas senast den 30 juni samma år

Mål 2024	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
80%	103%	83%	64%

Totalt 347 årsräkningar att granska 2024. Per den 30/6 hade 286 granskats färdigt, varav de allra flesta som inkommit i tid var klara. Undantag av sådana årsräkningar där kompletteringar begärts och inte kommit in eller varit av omfattande karaktär.

Överförmyndarnämndens mål 2: Alla årsräkningar ska vara påbörjade sista juni 2024, om inte särskilda skäl föreligger för enskilda årsräkningar.

Bedömning: I hög grad uppfyllt

Koppling Agenda 2030: Mål 16 – Fredliga och inkluderande samhällen

Indikator: Andel årsräkningar där granskningen påbörjats sista juni 2024

Mål 2024	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
100%	97,5%	90%	70%

Nio årsräkningar var inte påbörjade sista juni. Samtliga av dessa har inkommit mycket sent.

Överförmyndarnämndens mål 3: Handläggningen av en enskild årsräkning får inte överstiga sju månader från det att den inkom till Överförmyndarsamverkan, om inte särskilda skäl föreligger.

Bedömning: I hög grad uppfyllt

Koppling Agenda 2030: Mål 16 – Fredliga och inkluderande samhällen

Indikator: Antal årsräkningar där granskningen inte är färdig sju månader efter att handlingen kom in

Mål 2024	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
0	11	34	132

Överförmyndarnämndens mål 4: 10 % av årsräkningarna ska genomgå djupgranskning (nivå 3). Bland dessa ska räkningar som granskats med anmärkning föregående år ingå. Övriga ska väljas ut genom stickprov och omfatta alla kategorier av förordnade ställföreträdare.

Bedömning:

Koppling Agenda 2030: Mål 16 – Fredliga och inkluderande samhällen

Indikator: Andel årsräkningar där djupgranskning genomförts.

Mål 2024	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
10%	8 %	7%	9%

Av 32 utvalda räkningar har 27 djupgranskats enligt plan. I tre ärenden har djupgranskning inte varit möjligt att utföra och i två ärenden har granskning gjorts utan notering om djupgranskning.

Internkontroll

Uppföljning av beslutat internkontrollplan har utförts enligt de metoder och intervaller som antagits. Samtliga kontroller visar på mycket hög följsamhet av rutiner. Därtill visar uppföljningen att verksamheten, trots förutsättningarna, klarar att rekrytera ställföreträdare inom målsättningen i majoriteten av alla ärenden. Det innebär två månader i nya uppdrag, från att det står klart att det ska rekryteras till att åtagande inkommit samt fyra månader från ansökan till beslut avseende byte av ställföreträdare. I ett uppdrag har rekrytering misslyckats trots många försök, främst då huvudmannen vare sig medverkat till byte eller samarbetat med nuvarande god man, varför ärendet till slut upphörde.

Ekonomi

Överförmyndarnämnden redovisar ett positivt resultat om 1 374 tkr. Både positiva och negativa avvikelser inom respektive kontogrupp påverkar resultatet. Det är framförallt den positiva avvikelsen inom kontogruppen personalkostnader som genererar överskottet.

Belopp i tkr	Budget 2024	Bokslut 2024	Avv. Bokslut 2024 /Budget 2024	Bokslut 2023	Diff. bokslut 2024/2023
Verksamhetens intäkter	0	26	26	52	-26
Personalkostnader	-1 979	-1 459	521	-1 528	70
Lokalhyror	0	-49	-49	-52	3
Köp av tjänster	-3 321	-2 697	624	-2 594	-102
Övriga kostnader	-68	-47	21	-86	39
Verksamhetens kostnader	-5 368	-4 251	1 117	-4 261	10
Verksamhetens nettokostnader	-5 368	-4 225	1 143	-4 209	-16
Kommunbidrag	5 368	5 368	0	5 583	-215
Finansnetto	0	0	0	0	0
Årets resultat	0	1 143	1 143	1 374	-231

Drift

Överförmyndarnämnden budgeterar inte med några intäkter. Utfallet och avvikelsen om 26 tkr förklaras av att Migrationsverket har betalat ut anvisningsschablon á 26 tkr för ett ensamkommande barn.

Utfallet inom kontogruppen personalkostnader avser arvoden till politiker samt ersättningar till ställföreträdare. Den positiva avvikelsen om 520 tkr förklaras främst av lägre ersättningar till ställföreträdare än vad som är budgeterat för.

Inom kontogruppen köp av tjänster redovisas ett utfall om 2,7 mkr, vilket innebär en positiv avvikelse mot budget med 624 tkr. 2 686 tkr av utfallet avser debitering från kommunstyrelsen för Överförmyndarsamverkan vilket är enligt budget. Sammantaget är

utfallet förväntat utifrån tidigare år då nämnden gjort ett överskott och i ligger linje med tidigare prognoser.

Vid den ekonomiska uppföljningen per sista oktober rapporterade överförmyndarnämnden en prognos per helår med ett överskott om 937 tkr, vilket var en justering från förväntat överskott om 744 tkr per delåret. Årets resultat landade på 1 143 tkr.

Personal

Överförmyndarnämnden har ingen anställd personal och därmed inte heller något arbetsmiljöansvar. Handläggartjänster och administrativt stöd köps av kommunledningskontoret. Alla frågor som rör personal och arbetsmiljö besvaras av kommunledningskontoret och redovisas i kommunstyrelsens årsredovisning.

Bilaga 1 – Uppföljning av internkontroll

Identifierad risk	Riskbeskrivning	Kontroll	Bedömning	Resultat	Åtgärd
Förskingring eller bedrägligt beteende av ställföreträdare	På grund av förskingring eller bedrägligt beteende hos ställföreträdare uppstår risk för ekonomisk skada för huvudmannen, vilket även leder till skadat förtroende för myndigheten.	Uppföljning av att granskning gjorts enligt rutin i tio granskade årsräkningar	 Hög följsamhet av rutin	Tio av tio kontrollerade årsräkningar har granskats enligt rutin utan avvikelser	
Brist på lämpliga ställföreträdare	På grund av brist på lämpliga personer som kan ta uppdrag som ställföreträdare får huvudmän vänta länge innan de får en ställföreträdare. Befintliga ställföreträdare som vill bli entledigade kan få vänta länge på att bli utbytt.	Uppföljning av ärenden som gått ut på rekrytering vid fler än fyra tillfällen utan att någon person anmält intresse	 Mycket hög grad	I 32 ärenden om byte av ställföreträdare har ny varit utsedd inom fyra månader i 15 fall. 7 ärenden har avskrivits eller avslutats och i 4 ärenden har handläggningstiden överstigit fyra månader men 2 av dessa har tagit mindre än fem månader. I ett ärende har rekrytering misslyckats och ansökan om upphörande gjorts. I det sista pågår fortfarande försök att rekrytera efter fyra månader. I övriga pågår handläggning. I 35 av de 59 nya ärenden som inkommit har tiden för rekrytering understigit två månader. Övriga har avslutats utan anordnande eller så pågår handläggning.	
Olämpliga ställföreträdare	På grund av bristande kontroller kan aktiva ställföreträdare vara olämpliga i föräldrabalkens mening.	Inför nytt uppdrag Årlig kontroll Uppföljning av lämplighetsprövning inför nytt uppdrag görs i 5 ärenden	 Hög följsamhet av rutin	Kontroller av ställföreträdare har genomförts enligt rutin i 5 av 5 utvalda ärenden. I ett ärende saknas dock dokumentation.	

Bristande handläggning eller felaktiga beslut	På grund av brist på skriftliga rutiner uppstår risk att handläggningen inte är korrekt, att beslut fattas av obehörig eller att beslut fattade på delegation inte anmäls.	Checklista för nämndens granskning av delegationsbeslut sparas och noteras	● Granskade beslut har varit utan anm.	Samtliga granskade delegationsbeslut har varit utan anmärkning från överförmyndarnämnden	
---	--	--	--	--	--